

zaaknummer 2013W1051

Datum beslissing: 13 december 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.L.J. Bomers, advocaat te Nijmegen.

tegen:

[naam],
wonende te [plaats],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen: aangeklaagde,
lid van de Congregatie van de Paters Maristen,
juridisch adviseur: mr. A.M.W. Verdegaal.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 16 juli 2013. Op 26 augustus 2013 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van de juridisch adviseur van aangeklaagde mr. A.M.W. Verdegaal. Op 10 september 2013 is een inhoudelijke reactie ingekomen van [naam], Regionaal overste Paters Maristen NL.

Op 7 november 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Verschenen zijn klager in het bijzijn van zijn echtgenote [naam] en bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. M.L.J. Bomers. Aangeklaagde is verschenen, bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. A.M.W. Verdegaal.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager kwam uit een gelovig gezin en werd op school veel gepest; klager was erg betrokken bij de kerk. Gedurende zijn lagere schoolperiode was hij misdienaar en later acoliet in de [Kerk]in [plaats]. In de zesde klas van de lagere school bezocht klager met zijn school het klooster [naam] in [plaats]. Daar maakte hij kennis met aangeklaagde die gedurende drie dagen de kinderen begeleidde. Klager herinnert zich dat hij het erg prettig vond in het klooster. Tijdens deze week raakte hij ook persoonlijk in contact met aangeklaagde. Hij vertelde hem onder andere dat hij gepest werd en aangeklaagde had veel aandacht voor hem. Aangeklaagde had interessante hobby's zoals fotografie, het houden van tropische vogels, postzegels verzamelen en tafeltennis. Het daaropvolgende jaar ging klager naar het voortgezet onderwijs. Na afloop van het schooljaar besloot klager opnieuw naar het klooster in [plaats] te gaan, nu voor een week vakantie. Aangeklaagde herkende hem en gaf hem veel persoonlijke aandacht. In de loop van die week maakte aangeklaagde steeds meer fysiek contact met klager. Zo sloeg aangeklaagde regelmatig een arm om hem heen en drukte klager tegen zich aan. Ook 'reed' hij tegen klager aan bij onder andere de volière en in de donkere kamer.

Tijdens het laten zien van de postzegelverzameling nam aangeklaagde klager op schoot. Klager herinnert zich dat aangeklaagde toen de deur op slot heeft gedaan. Op een gegeven moment vroeg aangeklaagde of klager op de grond wilde gaan liggen. Klager gehoorzaamde en ging liggen en aangeklaagde ging naast hem liggen. Vervolgens begon aangeklaagde hem te betasten, deed zijn broek open, streelde zijn geslachtsdeel en trok hem af. Klager kreeg geen erectie, hij voelde zich geblokkeerd. Klager had veel ontzag en eerbied voor hem en kon geen weerstand bieden. Klager herinnert zich nog dat hij hoorde dat aangeklaagde hijgde en opwindend ademde. Klager begreep niet goed wat er gebeurde, hij vond het vreemd maar was tegelijkertijd blij met de persoonlijke aandacht van aangeklaagde. Al snel volgde die week een tweede keer. In totaal heeft het seksuele misbruik die week op deze wijze een aantal malen plaatsgevonden. Toen klager na een week thuis kwam durfde hij niets te vertellen. In de zomer die erop volgde, klager zat toen in het tweede jaar van de middelbare school, ging klager opnieuw naar het klooster. Zijn ouders stimuleerden hem, zelf had hij gemengde gevoelens. Opnieuw ontfermde aangeklaagde zich over hem. Ook in die week werd klager op diverse plaatsen zoals in de doka en de volière betast. Op de kamer van aangeklaagde moest klager opnieuw op de grond gaan liggen en trok aangeklaagde hem af. Enerzijds keek klager tegen aangeklaagde als geestelijke op en anderzijds voelde hij dat hij werd meegezogen in de seksuele verlangens van aangeklaagde. Toen klager circa vijftien/zestien jaar oud was, heeft hij gepoogd zich aan zijn jongere zusje van negen jaar oud te vergrijpen door haar lichamelijk te betasten. Zij heeft dit tegen zijn moeder verteld. Toen heeft klager aan zijn moeder pas verteld dat aangeklaagde hem diverse jaren in het klooster lichamelijk betast had. Zij reageerde zeer terughoudend en heeft alleen gezegd hierover met geen woord tegen zijn vader te praten. De zomer die daarop volgde is klager niet meer gegaan.

2.2. Klager heeft gedurende zijn verder leven moeite ondervonden om toenadering te zoeken bij meisjes. De seksuele contacten met aangeklaagde hebben geleid tot verwarring over zijn identiteit en seksualiteit. Toen hij circa 21 jaar oud was heeft hij enige tijd een platonische relatie gehad met een meisje van 14 jaar oud die hem verteld had dat zij misbruikt was door haar vader. Klager voelde zich verbonden met haar maar heeft haar niet verteld over het seksuele misbruik door aangeklaagde. Later heeft hij haar dit nog wel bij brief aan haar verteld, de relatie was toen al voorbij. In 1998 heeft klager een relatie gekregen met zijn huidige partner. Al vrij snel heeft klager haar in algemene zin over het seksuele misbruik verteld. Ook heeft klager het tegen een collega verteld met wie hij bevriend is. Beiden hebben hun relaas schriftelijk bij het klaagschrift gevoegd. In 2001 heeft klager voor het eerst een burn out gekregen. Achteraf gezien heeft klager gedurende zijn relatie veel problemen met intimiteit en seksualiteit. Ook heeft hij moeite mensen te vertrouwen. Als gevolg van te veel spanningen, is hij uiteindelijk uitgevallen op zijn werk. In een nieuwe baan die hij daarna heeft gekregen is hij mede als gevolg van een nieuwe opleiding overspannen geraakt. Klager is teruggegaan naar zijn eerdere werkgever en heeft daar in april 2013 weer een burn out gekregen. In mei 2013 heeft hij tegen zijn leidinggevende verteld seksueel misbruikt te zijn. Klager heeft in zijn klaagschrift met eigen woorden verwoord wat het seksuele misbruik met hem gedaan heeft.

Ter zitting van de Klachtencommissie is door klager toegelicht dat hij na de lagere school tijdens twee zomers enige tijd als vakantie heeft doorgebracht in het klooster. Voorts heeft klager hetgeen hij in bijzijn van aangeklaagde wilde vertellen, verwoord en als schriftelijke bijlage overgelegd.

2.3. Klager wenst erkenning van het aangedane leed en spijtbetuiing van aangeklaagde.

3. Het verweer

Aangeklaagde is in [jaar] ingetreden en in [jaar] tot priester gewijd. In de periode van [jaar] tot en met [jaar] werkte hij als jongerenpastor in [naam]. In [maand] [jaar] kwam dit ten einde toen hij door de politie werd aangehouden op verdenking van ontucht met minderjarigen. Uiteindelijk werd aangeklaagde veroordeeld tot anderhalf jaar gevangenisstraf. Hierna heeft aangeklaagde afgezien van al het werk binnen de kerk, verbrak zijn banden met [streek] en is hij in therapie gegaan. Nu werkt hij als vrijwilliger bij de opvang en scholing van asielzoekers en vluchtelingen. Aangeklaagde herkent klager als één van de jongens die individueel het klooster bezochten in de zomervakantie. Aangeklaagde herinnert zich de details van het seksuele misbruik niet tot in detail. Hij erkent wel met diepe schaamte dat het echt mogelijk is dat hij de seksuele handelingen zoals omschreven in het klaagschrift heeft gepleegd. Ook ter zitting van de Klachtencommissie heeft aangeklaagde dit aangegeven. Aangeklaagde erkent volledige schuld aan het seksuele misbruik van aangeklaagde. Hij schaamt zich diep en zou willen dat het nooit gebeurd was. Hij wenst te benadrukken dat hij nooit heeft gedacht dat hij met zijn handelwijze schade zou hebben kunnen berokkenen. De psychische gevolgen van seksueel misbruik zijn pas na de strafzaak bij hem duidelijk geworden. Ook ziet hij in dat hij misbruik heeft gemaakt van zijn machtspositie. Aangeklaagde heeft ter zitting nog aangegeven dat hij klager bewondert omdat hij zijn verhaal heeft gedaan.

Regionaal overste van de Paters Maristen, [naam], heeft in een schriftelijke reactie van 9 september 2013 de gebeurtenissen en handelingen geschetst na de aanhouding van aangeklaagde in [jaar]. [Naam] biedt ook namens de congregatie zijn oprechte excuses aan en hoopt dat hij hiermee kan bijdragen aan een positieve verwerking door klager van hetgeen hem is overkomen.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten in het klaagschrift moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager door aangeklaagde tijdens twee zomervakanties van ongeveer een week een aantal malen seksueel is misbruikt. Het misbruik bestond uit het tegen klager aanrijden en klager's geslachtsdeel betasten en aftrekken. Aangeklaagde heeft erkend, dat hij zich aan seksueel misbruik van klager schuldig heeft gemaakt. Voorts wordt de klacht ondersteund door de inhoud van het toestemmingsformulier met betrekking tot de tegen aangeklaagde gedane misbruikmelding genummerd 2010-0209, alsmede door het advies in de zaak genummerd 2011T497 waarbij de klacht jegens aangeklaagde gegrond is verklaard.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas circa twaalf jaar oud.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde reeds sinds [jaar] geen kerkelijke functie meer bekleedt, zal de Klachtencommissie geen maatregelen tegen hem adviseren. Aangeklaagde heeft zowel schriftelijk als mondeling ter zitting het leed van klager erkend en zijn oprechte spijt betuigd. De Congregatie heeft in haar schriftelijke reactie aan klager excuses aangeboden.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Paters Maristen Nederland de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 13 december 2013 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mr. F.A.A. Duynstee en mr. P.A. Schaafsma, leden, bijgestaan door mr. S. Westerdijk, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.